اذا ابطأ الرسول فنقل نجاح ولا تفرح اذا عجل الرسول کس ها باشی تن جاهل فرزانه فشد مرد فرزانه و فاضل بعیبی بیج بشود
جوب بر جان جاد ارجه تحرک نکند سختی خوط کشد تا شطرنجی شود اذا وضع الراعی علی الارض صدره نحی علی المعزی ان یتبدد
باب ١١ فی الرفیق المخالف قال الله تعالی حکایة عن موسی واجعل لی وزیرا من اهلی هارون اخی اشدد به
ازری واشرکه فی امری کی نسبحک کثیرا ونذکرک کثیرا انک کنت بنا بصیرا وقال ولا تطرد الذین یدعون ربهم بالغداة
والعشی قال النبی علم الوحدة خیر من جلیس السوء وقال الجلیس الصالح خیر من الوحدة وقال المرء علی
دین خلیله فلینظر احدکم من یخالل قال علی رضی اذا احببت ان تدوم محبتک لاحد فاحسن الیه وقال
لا تجعلوا احدا فی الدنیا من الاعداء لانه ان فعل الخیر عاداه الاشرار وان فعل الشر عاداه الاخیار لا تصاحب الا من یعفو
عنک اذا اذنبت ویعذرک اذا اسأت ویحتمل عنک مؤنة نفسه ویکفیک مؤنة نفسه وقال مصاحبة
الاشرار یورث سوء الظن بالاخیار وقال مصاحبة الاشرار اخطر من رکوب البحار وقال جالس الفقراء
تزدد شکرا وقال مجالسة الاحداث مفسدة الدین وقال یسعد الرجل بمصاحبة السعید وقال
قرب الاشرار مصیبة وقال غمرة الموت اهون من مجالسة من لا یهواه قلبک وقال لقمن لابنه یا بنی
ایاک ومصاحبة الشریر فانه کالسیف یعجبک منظره ویقبح اثره النظم بابدان کم نشین که صحبت بد تا اثر ابر
اذا ما الجهل لا یکفیک خلطا فوحشته والفتنة سواء ومن یبغض صدیقک وهو یبدی مودة فان صحبته جفاء
یار ا بهشت صحبت یاران همدم است دیدار یار نا متناسب جهنم است مردم که در حضور عزیزی را آوری در بار کر خیره جهان جاهل آدم
وقارن اذا قارنت حرا فانما یزین ویزری بالفتی قرناؤه واذا صاحبت فاصحب صاحبا ذا حیاء وعفاف وکرم
ان کنت تبغی العلم او اهله او شاهدا یخبر عن غائب فاختبر الارض باسمائها واختبر المصحوب بالصاحب
کر نشیند فرشته با دیو وحشت اموزد وخیانت وریو رقم بر خود بنادانی کشیدی که نادان را بصحبت برگزیدی
لا تصحب الکسلان فی حالاته کم صالح بفساد آخر یفسد عدو البلید الی الجلید سریعة والجمر یوضع فی الرماد فیخمد
لا تصحبن لئام الناس انهم عدوی وان کنت فی عز مناجیب واصحب اکارم تحظی بصحبتهم فالطبع مکتسب من کل مصحوب
والریح آخذة مما تمر به نتنا من النتن او طیبا من الطیب منشین با قرین بد که کشوی همچو او زشت نام وبی آزرم
انکه خود بد بود ندارد عار کر ترا بد کند ندارد شرم پاکی ابکیر جندانست که درو کشت کر بشوید جرم
ولا تصحب اخا الجهل وایاک وایاه فکم من جاهل اردی حلیما حین واخاه یقاس المرء بالمرء اذا ما المرء ماشاه
فللشیء علی الشیء مقاییس واشباه وللقلب علی القلب دلیل حین یلقاه مردم از نیک نیک خو گردد باز اگر بود جنو گردد
بابدان کم نشین که بدمانی خو پذیرست نفس انسانی هیچ صحبت مباد با عامت که جو خود مختصر کند نامیت
صحبت عامه در بهشت اباد هر کی باشد که هر کی عامی باد مهر جاهل چو مهره کردانست مهر کز عقل خاست مهر آنست
هر ترا ان رفیق یار بود که بنیکی وبدت بکار بود دوستخواهی که تا بماند دوست ان طلب کو که در طبیعت اوست
او تنی دین طلب زر عنالاف از صدف در طلب زا هو ناف واکثر من تلقی یسرک قوله ولکن قلیل من یسرک فعله
دوری زکسی کز و بنا سایی به با صحبت او عمر نفرسایی به از هم نفسی کز رنج دل خواهد بود صد بار و هزار بار تنهایی به
کو شنایی زیار ناهموار کله می کند شکفت مدار آب را بین که جون همی نالد مردم از همنشین ناهموار
ای برادر رفیق نیک طلب تا ترا کار نیک فرماید آن ستاره که روشنایی از وست نیست ممکن که تیرگی آید
نکر آن داستان شنوده نه که زخم سر که هر که بالاید آنکسی که از و بجان راحت نبود واز شغل جهان او کفایت نبود
وز دیدن او ترا حلاوت نبود زان دوستیت بجز حماقت نبود باب ١٢ فی شماتة الاعداء قال الله تعالی
حکایة عن هرون علم ولا تشمت بی الاعدا قال النبی علم لا تظهر الشماتة باخیک المسلم فیرحمه الله ویبتلیک
قیل لایوب النبی علم ای شیء کان علیک فی بلایک اشد قال شماتة الاعداء قال ما رایته سنانا انفذ من شماتة الاعدا

قال لقمان لو نزح البحار ومسح القفار واحصی الاقطار لوجدتها اهون من شماتة الاعداء وخاصة اذا کانوا
مساهمین فی نسب او مجاورین فی بلد اللهم انی اعوذ بک من تتابع الاثم وسوء الفهم وشماتة الاعداء
اکر برد عده جای شادمانی نیست که زندگانی ما نیز جاودانی نیست علیک باظهار الشماتة للعدی ولا تظهرن منک الذبول فتحقرا
الست تری الریحان یشتم ناضرا ویطرح فی المرضا اذا ما تغیرا تقول العداة لان تسل عنها وداو علیل قلبک بالسلو
فکیف وقبله منه اختلاسا الذ من الشماتة بالعدو شماتتکم بی فوق ما قد اصابنی وبابی دخول النار فی طمر مالک
کل المصایب قد تمر علی الفتی فتهون غیر شماتة الاعداء زیان مالی وجاهی توان تحمل کرد ولی شماتت اعدا بلا بلا بود
باب ١٣ فی الظلم وقلة الانصاف قال الله تعالی انما السبیل علی الذین ویبغون فی الارض
بغیر الحق اولئک لهم عذاب الیم وقال ومن یظلم منکم نذقه عذابا کبیرا وقال ولا تحسبن الله غافلا عما یعمل
الظالمون وقال فاذن مؤذن ان لعنة الله علی الظالمین وقال وکذلک نولی بعض الظالمین بعضا بما کانوا
یکسبون وقال انا مهلکوا اهل هذه القریة ان اهلها کانوا ظالمین وقال یوم یعض الظالم علی یدیه یقول
یا لیتنی اتخذت مع الرسول سبیلا وقال ما للظالمین من حمیم ولا شفیع یطاع وقال والظالمین ما لهم من
ولی ولا نصیر وقال النبی علم من اخذ شبرا بغیر حقه خسف به یوم القیمة الی سبع ارضین وقال من اقتطع
حق امرء مسلم بیمینه فقد اوجب الله له النار وحرم علیه الجنة وان کان قضیبا وقال الظلم ظلمات یوم القیمة
وقال الملک یبقی مع الکفر ولا یبقی مع الظلم وقال بیت الظالم خراب ولو بعد حین وقال یقول الله
عز وجل اشتد غضبی علی من ظلم من لا یجد ناصرا غیری وقال من کانت عنده مظلمة لاخیه من عرضه او من شیء
فلیستحلله منه یوم القیمة قبل ان لا یکون دینار ولا درهم ان کان له عمل صالح اخذ منه بقدر مظلمته وان لم یکن له حسنات
اخذ من سیئات صاحبه فحمل علیه وقال اتدرون ما المفلس قالوا المفلس فینا من لا درهم له ولا متاع فقال
المفلس من امتی من یاتی یوم القیمة بصلوة وصیام وزکوة ویاتی قد شتم هذا وقذف هذا واکل مال هذا وسفک دم هذا وضرب
هذا فیعطی هذا من حسناته وهذا من حسناته فان فنیت حسناته قبل ان یقضی ما علیه اخذ من خطایاهم فطرحت علیه
ثم طرح فی النار کلام الاولیاء والمشایخ والحکماء قال علی رضی ظلم الظالم یقوده الی الهلاک وقال
ظلامة المظلوم لا یضیع وقال ظل عمر الظالم قصیر وقال ما انعم الله علی عبد نعمة فظلم بها الا کان حقا علی الله ان یزیلها
وقال اذا دعتک نفسک الی الظلم فاذکر قدرة الله علی عقوبتک وانتقام الله لهم منک وذهاب ما اتیت الیهم عنهم
وبقاءه علیک وقال ایاک ودعوة الیتیم ودعوة المظلوم فانها یسری باللیل والناس نیام وقال الظلم اسرع
شیء الی تغییر نعمة وتعجیل نقمة وقال الشیخ شرف الدین الشعزوه الظلم احرق من النار فی الحلیج واحر من الثلج بالمجالیح
واخس من البوم واقبح من الشوم وقال من ظلم یخرب بیته وقیل اقرب الاشیاء صرعة الظلوم وانفذ
السهام دعوة المظلوم وقیل من ظلم یتیما ظلم اولاده وقیل من سلب نعمة غیره سلب غیره نعمته وقیل
کان نقش خاتم انو شروان لا یکون العمران حیث یجور السلطان وقیل الظلم یسلب النعم ویجلب النقم وقیل
من طال عدوانه زال سلطانه وقیل من دعی لظالم احب ان یعصی الله عز وجل وقیل اظلم الناس الجائر
علی من انصفه وقیل من ظلم عق اولاده ومن بغی نصر اضداده وقیل من کثر ظلمه واعتداؤه قرب هلکه وفناؤه

Copyright © King Saud University